Становище на Европейския икономически и социален комитет относно „Предложение за решение на Европейския парламент и на Съвета относно участието на Европейския съюз в увеличаването на капитала на Европейския инвестиционен фонд“

COM(2014) 66 final — 2014/0034 (COD)

(2014/C 226/11)

Главен докладчик: **г-н Michael Smyth**

На 18 февруари 2014 г. Съветът и на 24 февруари 2014 г. Европейският парламент решиха, в съответствие с член 173, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), да се консултират с Европейския икономически и социален комитет относно

„Предложение за решение на Европейския парламент и на Съвета относно участието на Европейския съюз в увеличаването на капитала на Европейския инвестиционен фонд“

COM(2014) 66 final — 2014/0034 (COD).

На 25 февруари 2014 г. Бюрото на Комитета възложи на специализирана секция „Единен пазар, производство и потребление“ да подготви работата на Комитета по този въпрос.

Предвид неотложното естество на работата, на 497-ата си пленарна сесия, проведена на 25 и 26 март 2014 г. (заседание от 25 март 2014 г.), Европейският икономически и социален комитет реши да определи г-н Smyth за главен докладчик и прие настоящото становище със 133 гласа „за“, 1 глас „против“ и 3 гласа „въздържал се“.

1. **Въведение**

1.1 ЕИСК подкрепя инициативата за рекапитализация на Европейския инвестиционен фонд (ЕИФ), която да му позволи да разшири функциите си на доставчик на рисков капитал за бързо развиващи се и иновационни малки и средни предприятия (МСП).

1.2 Решението да се увеличи записаният капитал на ЕИФ с до 1,5 млрд. евро би дало значителен тласък на инвестиционния потенциал на фонда в контекста на икономическата криза и стагнацията на европейската икономика. Уместно е дори да се постави въпросът дали това увеличение не е твърде малко.

1.3 Последните проучвания и данни за финансирането и банковото кредитиране на МСП сочат, че достъпът до финансиране (както за инвестиции, така и за оборотен капитал) е най-належащият проблем пред МСП. През всеки един от последните три месеца е бил отчетен спад в растежа на банковите кредити за предприятията. Обхватът на ЕИФ е ограничен конкретно до иновационни и бързо развиващи се предприятия. Дали обаче не би било уместно да се предвиди дори още по-голяма рекапитализация на фонда, която да му позволи да разшири обхвата си?

1.4 ЕИСК отново отправя призив за значителна рекапитализация на ЕИФ, която да му позволи да изпълнява първоначално предвидената му роля, а именно на европейски фонд за рисков капитал със специални функции да финансира новосъздадени предприятия в областта на високите технологии.

1.5 ЕИСК предлага 20 % от нетната печалба да бъде изплатена под формата на дивиденти и използвана за покриване на част от разходите за увеличаване на капитала. ЕИСК подкрепя усилията да се постигне баланс между финансовите и политическите ползи от ЕИФ и да се посочат подходящи финансови институции за увеличаване на записания му капитал.

2. **Предложението**

2.1 Европейският инвестиционен фонд (ЕИФ) изпълнява две основни роли:

— предоставя рисков капитал с цел да се подобри осигуряването на такъв капитал за бързо развиващи се и иновационни малки и средни предприятия (МСП);

— предоставя гаранции и други инициативи за споделяне на риска с цел да се повиши капацитетът на финансовите институции за кредитиране на МСП.

2.2 Фондът използва собствените си средства и през следващите години ще управлява редица програми на ЕС, като „Хоризонт 2020“ и Програмата за конкурентоспособност на предприятията и за МСП (COSME). Очаква се ЕИФ да удвои експозицията си, свързана с гаранции и рисков капитал, поради което е жизненоважно да се увеличи капиталът на фонда. Понастоящем ЕИФ е мажоритарна собственост на Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) (62,1 %). Другите акционери са Европейският съюз (30 %) и 24 публични и частни финансови институции (7,9 %).

2.3 Предлага се записаният капитал на фонда да бъде увеличен от 3 млрд. евро на 4,5 млрд. евро, 20 % от които да бъдат внесен капитал. Това увеличение на капитала ще повиши капацитета на ЕИФ да извършва дейност за подобряване на кредитирането и ще стимулира отпускането на между 11 млрд. евро и 20 млрд. евро кредити на МСП през 2014 г. и 2015 г.

3. **Бележки по предложението**

3.1 На пръв поглед рекапитализацията на ЕИФ несъмнено е положителен ход. Данните на ЕЦБ разкриват спад в общото кредитиране за предприятията през всеки един от последните три месеца до януари 2014 г. Последното проучване на банковото кредитиране показа, че достъпът до финансиране е най-наболелият проблем, с който се сблъскват МСП в еврозоната, въпреки че се наблюдават различия в зависимост от географските райони. Основните фактори, които влияят на нуждите на МСП от външно финансиране, са нуждата им от оборотен капитал и от инвестиции в дълготрайни активи. Рекапитализацията на ЕИФ ще реши някои от тези проблеми, но настоящите нужди са огромни.

3.2 ЕИСК приветства рекапитализацията на ЕИФ. Комитетът отбелязва, че Европейският съвет през декември призова Комисията и ЕИБ да увеличат допълнително капитала на ЕИФ и очаква резултати от това предложение. Комитетът заявява отново изразените в предходни становища опасения относно ролята на ЕИФ ([1]).

3.3 Увеличаването на капитала на ЕИФ ще допринесе за постигането на целта за изграждане на достатъчен капацитет за капиталови инвестиции в подкрепа на иновациите, научноизследователската дейност и технологичното развитие на предприятията във всички държави членки. За да се постигне тази цел при минимални бюджетни разходи, ЕИСК препоръчва на годишното заседание на ЕИФ през 2014 г. да се вземе решение за изплащане на 20 % от нетната печалба под формата на дивиденти. ЕИСК счита, че ще бъде от полза, ако полагаемите годишни дивиденти за периода между 2014 и 2017 г. за участието на Съюза във фонда се разглеждат като външни целеви приходи и се използват за покриване на част от разходите, свързани с увеличаването на капитала. ЕИСК подкрепя усилията за постигане на баланс между финансовите и политическите ползи от ЕИФ и за цялостно запазване на тристранната му структура. Във връзка с това Комитетът призовава като нови акционери да бъдат привлечени повече финансови институции със сходна философия.

3.4 При създаването на ЕИФ през 1993 г. беше препоръчано той да подпомага предприятията не само посредством капиталови гаранции и заеми, но и чрез създаването на европейски фонд за рисков капитал в размер до 60 млрд. евро. Целта беше да се компенсира липсата на частен рисков капитал в Европа в сравнение със Северна Америка и да се намали зависимостта от кредити с фиксиран лихвен процент, която поставя в неизгодно положение новосъздадените и намиращите се в ранен етап от развитието си предприятия. Когато ЕИФ беше създаден през 1994 г., доминираща беше ролята му за гарантиране на заеми, докато ролята за осигуряване на рисков капитал остана донякъде на втори план.

3.5 ЕИСК счита, че следва да се засили първоначално предвидената функция на ЕИФ за предоставяне на рисков капитал.

Брюксел, 25 март 2014 г.

Председател
на Европейския икономически и социален комитет
Henri MALOSSE

([1]) ОВ C 143, 22.5.2012 г., стр. 10.